

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, कानून उपसमूह
प्रबन्धक (कानून) नवौं तहको खुला तथा आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

लिखित परीक्षाको विषय, पूर्णाङ्क, परीक्षा प्रणाली, प्रश्नसंख्या, अंकभार र समय निम्नानुसार हुनेछ ।

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	अंक भार	समय
प्रथम	प्रशासन तथा व्यवस्थापन	१००	तर्कयुक्त समस्या समाधान	२ X २०	४०	३ घण्टा
			छोटो उत्तर	६ X १०	६०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	तर्कयुक्त समस्या समाधान	२ X २०	४०	३ घण्टा
			छोटो उत्तर	६ X १०	६०	

द्रष्टव्य :

- प्रथमपत्र र द्वितीयपत्रको परीक्षा २ दिनमा हुनेछ ।
- परीक्षाको माध्यम नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुनसक्ने छ ।
- प्रत्येक पत्रको उत्तिर्णाङ्क ४०% (चालिस प्रतिशत) हुनेछ । दुवै पत्रमा न्यूनतम उत्तिर्णाङ्क प्राप्त नगर्ने उम्मेदवारहरू अन्तर्वार्तामा सम्मिलित हुन योग्य हुनेछैनन् ।
- अन्तर्वार्ता र शैक्षिक योग्यता
 - अन्तर्वार्ताको अङ्क भार - ३०
 - शैक्षिक योग्यताको अङ्कभार - ३

शैक्षिक योग्यता वापतको अङ्क : न्यूनतम शैक्षिक योग्यता वापत प्रथम श्रेणीलाई ३, द्वितीय श्रेणीलाई २ र तृतीय श्रेणीलाई १ अङ्क प्रदान गरिनेछ ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै विषयवस्तु समावेश गरिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको संभन्नुपर्दछ ।
- यस पाठ्यक्रममा उल्लेख भएका विषयहरूका अतिरिक्त समसामयिक घटना तथा विषयवस्तुहरूका सम्बन्धमा समेत प्रश्न सोध्न सकिनेछ ।

प्रथमपत्र : प्रशासन तथा व्यवस्थापन

१. सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा, उद्देश्य र कार्यक्षेत्र
२. सार्वजनिक प्रशासन र निजी तथा गैर सरकारी क्षेत्रका व्यवस्थापन बीचको तुलना
३. सार्वजनिक प्रशासन र राजनीति बीचको अन्तर सम्बन्ध
४. सार्वजनिक प्रशासनको नवीन अवधारणा
५. सार्वजनिक नीति (निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन)
६. सार्क (SAARC) राष्ट्रमा विद्यमान राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक गतिविधिको संक्षिप्त जानकारी
७. विकास प्रशासन र योजना
 - परिचय तथा परिभाषा
 - विकासोन्मुख देशमा विकास प्रशासनको महत्व
 - विकासमा जनसहभागिता
 - सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रको साभेदारीको अवधारणा र नेपालमा यसको प्रयोग
 - योजनावद्ध विकासको अवधारणा र चालु आवधिक योजना
 - नेपालमा विकास प्रशासनका चुनौती तथा संभावनाहरू
८. प्रशासनको नवीन अवधारणा
 - सुशासनको अवधारणा -उत्तरदायित्व, पारदर्शिता, भ्रष्टाचार निवारण, सामाजिक न्याय, राजनैतिक तथा प्रशासकीय प्रतिवद्धता, आचारसंहिताको प्रयोग र नागरिक शिक्षाको महत्व
 - क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका महत्वपूर्ण समस्या र सवालहरू
 - नेपाल सरकारका उत्तरदायित्व र जवाफदेही निर्वाह गर्ने सन्दर्भमा व्यवस्थापिका र संसदका नीतिहरू
९. राज्य व्यवस्थाको परिचय
 - राज्य व्यवस्था संचालनको सिद्धान्त
 - अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको भूमिका
 - निर्णय प्रकृया सम्बन्धी समस्याहरू र तिनको समाधानको उपायहरूको विषयमा जानकारी
१०. विकेन्द्रीकरण र स्थानीय विकास
 - विकेन्द्रीकरणको अवधारणा र नेपालमा यसको प्रयोग
 - महिला शसक्तिकरण र लैंगिक समानता
११. संगठन र व्यवस्थापन
 - संगठनको परिचय र यसका विभिन्न स्वरूपहरू
 - संगठनका विभिन्न सिद्धान्तहरू
 - व्यवस्थापनका प्रकार (सहभागितामूलक, नियन्त्रणत्मक) सम्बन्धी जानकारी
१२. जनशक्ति योजना, महत्व र नेपालको सन्दर्भ
१३. प्रशासनमा संचारको महत्व, भूमिका, तरिका, व्यवधान र समाधानका उपाय र जनसम्पर्क
१४. प्रशासनमा समन्वय, सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन, अभिलेख व्यवस्थापन
१५. प्रशासनमा नेतृत्व र निर्णय प्रक्रिया

१६. अधिकार प्रत्यायोजन, निक्षेपण र विकेन्द्रीकरण
१७. व्यवस्थापन सूचना प्रणाली, महत्व, आवश्यकता र प्रयोग
१८. समय व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन, द्वन्द्व व्यवस्थापन
१९. नेपाल सरकारको राष्ट्रिय हवाई तथा पर्यटन नीति
२०. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको उद्देश्य, कार्य, नेपाल सरकारसंग सम्पर्क

द्वितीयपत्र : सेवा सम्बन्धी

१. संविधान तथा ऐन, कानून

- नेपालको संवैधानिक विकासक्रम
- प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्त
- प्राङ्ग न्यायको सिद्धान्त
- विलम्बको सिद्धान्त
- करारको सिद्धान्त
- कानूनी राय
- कानूनी राज्य र शक्ति पृथकीकरणको अर्थ, महत्व र अवधारणा
- नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- लेखा परीक्षण ऐन, २०४८
- कानूनी व्यवसायी परिषद ऐन, २०५०
- कानून व्याख्या सम्बन्धी ऐन, २०१०
- ट्रेड युनियन ऐन, २०४९

२. प्रशासनिक कानून :

- अर्ध न्यायिक निकाय
- मुलुकी ऐन, २०२० अन्तर्गत नासो धरोट, जमानी बस्ने, कागज जाँच, रजिष्ट्रेशनको महल लगायत लेनदेन व्यवहारको सिलसिलामा गरिएको कानूनी व्यवस्थाहरू
- कम्पनी ऐन, २०६३
- सरकारी मुद्दा सम्बन्धी ऐन, २०४९
- सम्पत्ति शुद्धीकरण (Money Laundering) निवारण ऐन, २०६४
- न्याय प्रशासन ऐन, २०६३
- सर्वोच्च अदालत ऐन, २०४८
- नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन, २०५३
- नागरिक उड्डयन नियमावली, २०५८
- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन
- सूचना प्रविधि र बौद्धिक सम्पत्तिको अधिकार व्यवस्था
- राष्ट्रिय मानव अधिकार ऐन, २०६४
- सार्वजनिक संस्थान निर्देशन बोर्ड (संचालन तथा व्यवस्थापन) गठन आदेश, २०६८

३. विवाद समाधानका वैकल्पिक उपाय

- मध्यस्थता, समन्वय, मेलमिलाप
- कानूनी सहायता तथा एमिकसक्यूरी (Amicus Curiae)
- अदालत व्यवस्थापन र मुद्दाको सुनुवाई
- बहस व्यवस्थापन र बहसकला
- कानूनी राय संकलन र प्रस्तुति
- कानूनको व्याख्या सम्बन्धी प्रारम्भिक उठान

४. मस्यौदा :

- (क) रिट निवेदन
- (ख) लिखित जवाफ

- (ग) फिराद, प्रतिउत्तर
- (घ) वारेसनामा
- (ङ) दावी/प्रतिदावी
- (च) करारनामा
- (छ) म्याद तामेली
- (ज) सम्बन्धीत नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधीको तर्जुमा

५ कानून सम्बन्धी ज्ञान

- (क) प्रमाण ऐन, २०३१
- (ख) जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४
- (ग) न्याय प्रशासन ऐन, २०४८
- (घ) अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८

६ मध्यस्थता ऐन, २०५५

७ करार ऐन, २०५६

८ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५८

९. गैर सैनिक हवाई उडान (सिभिल एभिएसन) ऐन, २०१५ तथा नियमावली, २०५२

१०. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण कर्मचारीहरुको सेवाका सर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५६

११. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५७

१२. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विमानस्थल सेवा शुल्क नियमावली, २०६७

१३. अन्तर्राष्ट्रिय हवाई कानून सम्बन्धी जानकारी

- क) नागरिक उड्डयन सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धी १९४४
- ख) हवाई सेवा संभौता
- ग) वायुसेवा संचालकको दायित्व सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
- घ) हवाई सुरक्षा कानून

१४. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली २०६४

१५. प्राधिकरणको राजश्व चुहावट र आर्थिक अपचलनको रोकथाम सम्बन्धी निर्देशिका तर्जुमा